

Emocionalno povezivanje roditelja i djeteta

Da bi roditelj uspješno komunicirao s djetetom, on treba moći razumjeti što dijete misli i osjeća. Kad to razumije, može uspješno utjecati na dijete jer može svoje djelovanje uskladiti s djetetovim stanjima, potrebama, namjerama.

Kad roditelj prepoznaje djetetove potrebe i usklađuje (prilagođava) svoje ponašanje s njima, dijete tada doživljava da drugi ljudi suosjećaju s njim te razvija povjerenje i emocionalnu sigurnost.

Kad roditelj ne usklađuje (ne prilagođava) svoje ponašanje s djetetovim stanjima, potrebama i namjerama, to može jako uznemiriti dijete i dugoročno mu štetiti.

Ako roditelj trajno ne uspijeva razumjeti i prihvatiti osjećaje koje dijete pokazuje – npr. djetetovu radost, strah, tugu, ljutnju, potrebu za maženjem – dijete prestaje pokazivati, pa čak i osjećati ove emocije.

Ako tijekom djetinjstva roditelj stalno obeshrabruje razvoj i iskazivanje emocija, „lepeza djetetovih emocija“ će se suziti, smanjiti, a time i narušiti djetetova sposobnost za stvaranje i održavanje bliskih odnosa s ljudima i kasnije u životu.

Svakom djetetu treba emocionalna komunikacija s roditeljima – treba im **da roditelj razumije što dijete misli i osjeća te da to razumijevanje djetetu i pokaže.**

Emocionalni dijalog odvija se od početka djetetova života – od trenutaka kada roditelj izražava osjećaje i komunicira s djetetom licem u lice – kad ga nježno dodiruje, miluje i uzvraća mu osmijehe. Emocionalni dijalog između roditelja i djeteta nastavlja se tijekom cijelog djetinjstva pa i života. Roditelj izražava radost i interes za ono što dijete čini ili ga zanima, a dijete odgovara izrazima zadovoljstva – glasanjem, smijehom, kasnije i riječima. Ovakvo rano izražajno „razgovaranje“ s puno osjećajnosti važno je kako za djetetovo buduće uspostavljanje odnosa s drugima, tako i za razvoj njegova govora.

U emocionalnoj komunikaciji roditelja i malog djeteta važno je:

- promatrati i prepoznati iz djetetova ponašanja ono što je djetetu potrebno
- izgovoriti to, imenovati (npr. *Sve si popila, baš si bila žedna.; Pospan si, tvoj krevet već te čeka; Vidim da si tužan, jer ne možeš naći svog medu, pokušajmo zajedno.; Ljuta si, jer ne znaš nacrtati tatu – pokušaj na novom papiru...*)
- učiniti ono što je djetetu potrebno.

Tako se razvijaju osjećaj bliskosti, povjerenja, radosti i partnerstva između djeteta i roditelja.

Koje su uobičajene situacije emocionalnog dijaloga?

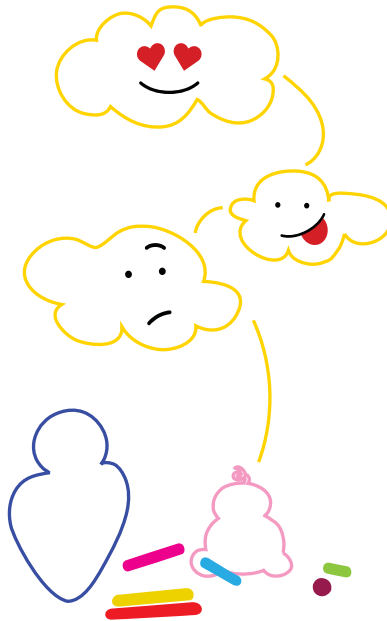
- situacije bliskoga kontakta (dojenje, hranjenje, kupanje, presvlačenje, odlazak u krevet, jutarnji pozdrav, rastanci...)
- situacije kada djetetu treba utjeha (kad je dijete uznemireno, žalosno, povrijeđeno, nešto ga boli...)
- situacije kada djetetu treba ohrabrenje, naše prilagođavanje i odobravanje, podrška (kada dijete nešto ne uspijeva obaviti samo – u igri, svakodnevnim aktivnostima poput jela, oblačenja, pospremanja i sl.).

Kako roditelj vodi emocionalni dijalog?

- pokazuje djetetu bezuvjetnu ljubav – da ga voli samo zato što postoji (a ne zato što je to nečim zaslužio), da uživa u njemu i da mu se raduje
- pokazuje osjećaje u komunikaciji s djetetom – izrazima lica, pogledom, osmijesima, gestama, dodirima, toplim riječima...
- slijedi djetetovu inicijativu i daje mu podršku:
 - pokušava se prilagoditi i slijediti dijete u onome čime je u tom trenutku zaokupljeno (npr. ako je dijete posegnulo za slikovnicom, roditelj čita s njim, a ne gura mu u ruke kocke...) – dijete tada osjeća da ga roditelj vidi, razumije, prati i odobrava.
 - prepoznaje djetetov uspjeh i to mu jasno kaže (npr. ako je sâm skinulo hlačice pri odlasku na WC, samo u igri riješi neki problem, pomaže u svakodnevnim aktivnostima, nauči voziti bicikl i sl. – pohvali ga za taj uspjeh jer tako djetetu pruža potvrdu da je sposobno/ uspješno i važno.)

Posebno je važno da dijete u sigurnim granicama slijedi *svoju* inicijativu (a ne da ga uvijek netko drugi gura u aktivnosti), da doživi uspjeh u onome što poduzima te da mu jasno kažemo u čemu je bilo uspješno.

(Hundeide, 1996.)

Kad roditelj prepoznaje djetetovo emocionalno stanje, želje, namjere i govor tijela, prilagođava im se i zadovoljava djetetove potrebe, poštuje i podržava djetetovu zaokupljenost i interes, doprinosi razvoju djetetova samopouzdanja i motivacije za učenje.